

UŻYTECZNOŚĆ TESTU NIACYNOWEGO JAKO NARZĘDZIA UMOŻLIWIAJACEGO RÓŻNICOWANIE OSÓB ZE SCHIZOFRENIĄ, CHOROBAĄ AFEKTYWNAĄ DWUBIEGUNOWAĄ I OSÓB ZDROWYCH

UTILITY OF NIACIN SKIN FLUSH TEST AS A TOOL FOR DIFFERENTIATING PERSONS WITH SCHIZOPHRENIA, BIPOLAR DISORDER AND HEALTHY CONTROLS.

Joanna Róg¹, Ewa Stelmach², P. Wolszczak³, Joanna Tomaka¹, Michał Dzikowski¹,
Justyna Moryłowska-Topolska^{1,4}, Hanna Karakuła-Juchnowicz^{1,4}

¹ I Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Wczesnej Interwencji, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Polska,

² II Klinika Psychiatrii, Psychoterapii i Rehabilitacji Psychiatrycznej, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Polska,

³ Katedra Automatyzacji, Politechnika Lubelska, Polska,

⁴ Zakład Neuropsychiatrii Klinicznej, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Polska

Wprowadzenie

Zgodnie z zaproponowaną w 1997 roku przez Horrobina teorią u podłoża schizofrenii leżą, spowodowane nieprawidłowym metabolizmem, zmiany składu fosfolipidów błon komórkowych. Prostim narzędziem służącym do oceny nieprawidłowości w zakresie przemian lipidów jest test niacynowy. Skórna aplikacja roztworu amidu kwasu nikotynowego uruchamia kaskadę reakcji prowadzącą do syntezy prostaglandyn i pojawienia się miejscowego zaczerwienienia, którego szybkość wystąpienia i nasilenie ma odzwierciedlać uwalnianie się kwasów tłuszczowych ze struktur błon komórkowych.

Cel pracy

Celem pracy było 1) porównanie odpowiedzi na test niacynowy między osobami zdrowymi a pacjentami chorującymi na schizofrenię i zaburzenia afektywne dwubiegunowe, 2) określenie zależności między spożyciem tłuszczu a reakcją skórną w poszczególnych badanych grupach.

Materialy i metody

U badanych wykonano test niacynowy z użyciem roztworu estru metylowego kwasu nikotynowego. Wrażliwość określono na podstawie pola powierzchni i intensywności zaczerwienienia skóry w 3, 5, 10, 15 minucie po 90 sekundowej ekspozycji na roztwór o stężeniach 0,1 M, 0,01 M, 0,001. Dane o spożyciu poszczególnych frakcji kwasów tłuszczowych uzyskano metodą 24 godzinnego wywiadu.

Wyniki

W badaniu wzięło udział 140 osób w wieku 18-65 lat: 45 osób zdrowych, 65 osób ze schizofrenią oraz 30 osób z zaburzeniami afektywnymi dwubiegunowymi. Uzyskane wyniki wskazują na istnienie istotnych różnic w odpowiedzi na test niacynowy pomiędzy badanymi grupami ($p < 0.05$). Najsłabszą reakcję obserwowano u pacjentów ze schizofrenią, najsilniejszą zaś u pacjentów z zaburzeniami afektywnymi dwubiegunowymi. Istnieją także różnice w spożyciu NNKT pomiędzy grupą osób zdrowych i pacjentami z chorobą afektywną dwubiegunową. Wykazano dodatnią korelację między spożyciem NNKT omega-6 a nasileniem reakcji we wszystkich grupach.

Wnioski

Odpowiedź na skórny test niacynowy między osobami zdrowymi oraz chorymi psychicznie różnicuje badane grupy i sugeruje różnice w metabolizmie lipidów, co jest zgodne z teorią Horrobina. Czynniki żywieniowe mogą wpływać na odpowiedź na aplikację niacyny, jednak wymagane są dalsze badania w tym zakresie.

Słowa-klucze: teoria Horrobina, test niacynowy, NNKT, schizofrenia, zaburzenia afektywne dwubiegunowe